

Številka: 007-489/2020/67

Ljubljana, 18. 3. 2021

EVA 2020-1711-0065

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu javnega reda in miru (EVA 2020-1711-0065) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... pod točko ... sprejela sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu javnega reda in miru (EVA 2020-1711-0065) in ga predloži v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.«.

Mag. Janja Garvas Hočevar
v. d. generalnega sekretarja

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, višji sekretar.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Aleš Hojs, minister za notranje zadeve,
- Franc Kangler, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, višji sekretar.

5. Kratek povzetek gradiva:

Vzdrževanje javnega reda in miru ter preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje prekrškov sta dve od osnovnih nalog policije, ki izhajata iz temeljnih dolžnosti policije, ki obsegajo zagotavljanje varnosti posameznikom in skupnosti, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev pravne države. Z namenom bolj učinkovitega varovanja javnega reda in miru ter izvajanja dolžnosti in nalog policije in s tem povezanega vodenja postopka o prekrških, ki so neposredno povezane z zagotavljanjem javne varnosti se:

- z dopolnitvijo drugega odstavka 1. člena poudarja dodatni namen zakona, tj. preprečevanje opravljanja nalog samoorganiziranim združbam s tendenco izvajanja zakonskih nalog organov oblasti;
- z dopolnitvijo drugega odstavka 5. člena širi nabor upravičenih razlogov za zbiranje prostovoljnih prispevkov, in sicer tudi za primer bolezni ali telesne poškodbe. Prav tako se natančno določa kaj šteje kot namen za humanitarne namene in kaj splošno koristen namen. V novem šestem odstavku se prepoveduje zbiranje prostovoljnih prispevkov na način, ki predstavlja motenje miru, povzročanje vznemirjenosti ali nadlegovanje ljudi;
- v dopolnjenem tretjem odstavku 6. člena dodatno določa prekršek storilca, ki oškodovanca večkrat in ne le enkrat udari. V spremenjenem četrtem odstavku pa se natančneje določajo sorodstvena oz. druga razmerja med kršiteljem in oškodovancem, ker naštevanje razmerij v obstoječem zakonu ni vključevalo vseh možnih oblik nasilja med osebami v bližnjem razmerju;
- v 7. členu se z novim četrtem in petim odstavkom dodatno inkriminira javno razkazovanje spolnih organov, in sicer na krajih, kjer je večja frekvenca ljudi. Hkrati se določajo izjeme glede te nove prepovedi;
- v 8. členu z dopolnjenim drugim odstavkom določa tudi prekršek storjen s hrupom, če gre za hrup, ki ga glede na njegovo intenzivnost, frekventnost in trajanje ni mogoče pričakovati in s tem moti mir ali počitek ljudi in to ni posledica dovoljene dejavnosti. Z novim petim odstavkom določa prekršek hrupa v primeru, če policija prejme anonimno prijavo kršitve, policisti pa ob intervenciji na kraju samem tudi sami zaznajo hrup;
- s povečanjem višine globe v 9. členu poudarja večja družbena škodljivost beračenja na javnem kraju;
- v 11. členu v prvem odstavku dovoli pokanje z acetilenom (karbidom) ali drugimi plinskimi zmesi za pokanje samo v času velikonočnih praznikov in praznika dela ali v času praznovanj, ki jih lokalna skupnost določi s svojimi predpisi. V novem šestem odstavku pa se posebej prepoveduje tudi ogrožajoče streljanje;
- v dopolnjenem prvem odstavku 17. člena prepoveduje zbiranje prostovoljnih prispevkov, če se le-ti zbirajo z motenjem miru, povzročanjem vznemirjenosti ali nadlegovanjem ljudi;
- v 20. členu dodatno določa nabor osebnih okoliščin, hkrati pa določa t. i. odprto definicijo osebnih okoliščin, zaradi katerih je možno storiti prekršek iz tega člena;
- v dopolnjenem prvem odstavku 24. člena določa pooblastilo za zaseg predmetov tudi vojaškim policistom, če prekršek stori vojaška oseba med dejanskim opravljanjem vojaške službe ali če je prekršek storjen v objektih in okoliših, ki so posebnega pomena za obrambo ali na območju vojaškega tabora. V drugem odstavku pa se na novo določa tudi, da se stranska sankcija

odvzema predmetov lahko izreče tudi, če predmeti niso storilčeva last;

- v prvem odstavku 25. člena določa dodatno pooblastilo občinskim redarjem za zaseg predmetov iz 17. člena tega zakona;
- v četrtem odstavku 26. člena v kazenski določbi popravlja redakcijska pomota sklica na drugi namesto na tretji odstavek tega člena;
- v 27. členu v drugem odstavku jasneje določa sklic na zakon, ki ureja obrambo. V dopolnjenem tretjem odstavku pa se vključujejo dodatne pristojnosti občinskim redarjem za nadzor nad storjenimi prekrški iz 8. (povzročanje hrupa), 10. (prenočevanje na javnem kraju), 17. (prostovoljni prispevki) in 23. člena (lažna naznanitev prekrška) tega zakona;
- vse globe, ki so v zakonu še vedno navedene v tolarjih, se izrecno navajajo v evrih.
- s spremembo 27.a člena določa pooblastilo iz tretjega odstavka 52. člena Zakona o prekrških, ki bo prekrškovnim (nadzornim) organom omogočilo, da bodo lahko v hitrem postopku izrekli tudi globo, ki je višja od najnižje predpisane, za vse prekrške kjer je sankcija globe predpisana v razponu in ne le za prekrške iz 11. in 11.a člena tega zakona.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun niti za druga finančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **DA/NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **DA/NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **DA/NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- **delno,**

– niso bili upoštevani.
Odzive so podali SOS, ZOS, ZMOS in Mestna občina Novo mesto. Pripombe in opredelitev predlagatelja so podrobneje prikazani v 7. točki uvodne obrazložitve predloga zakona.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
---	-------

Gradivo je bilo predstavljeno javnosti z objavo na e-demokraciji 2. 12. 2020. Predlog zakona je bil objavljen na portalu eDemokracija 2. 12. 2020, dan prej je bil posredovan tudi v strokovno usklajevanje (z rokom za podajo pripomb do 4. 1. 2021) Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije. Mnenja, predloge in pripombe so podali Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije, Mestna občina Novo mesto, Inštitut za razvoj vključujoče družbe – IRVD, Škerlj, odvetniška pisarna d. o. o., Zagovornik načela enakosti, Društvo za nenasilno komunikacijo in posameznik A. K. Ker je bil upoštevan predlog Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, da se pripravi novela obstoječega zakona (in ne povsem nov zakon), je pripravljavec pripravil predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu javnega reda in miru in ga 24. 2. 2021 posredoval v ponovno strokovno in medresorsko usklajevanje.

Pripombe strokovne javnosti in opredelitev predlagatelja so podrobneje prikazani v 7. točki uvodne obrazložitve predloga zakona.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
---	-------

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
---	-------

Aleš Hojs
minister

Priloge:

- predlog sklepa Vlade RS
- predlog zakona
- Priloga 2
- MSP test

PREDLOG SKLEPA

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... pod točko ... sprejela sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o varstvu javnega reda in miru (EVA 2020-1711-0065) in ga predloži v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.«.

Mag. Janja Garvas Hočevar
v. d. generalnega sekretarja

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

PRILOGA 3

PREDLOG
(EVA 2020-1711-0065)

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06 in 139/20, v nadaljevanju besedila: ZJRM-1) je bil v času veljavnosti (od 21. 7. 2006) le enkrat dopolnjen. Najpomembnejša dopolnitev je bila nedavna inkriminacija delovanja posameznikov ali (organiziranih) skupin najmanj dveh posameznikov, ki za svoje delovanje nimajo podlage v zakonu. S to dopolnitvijo so bili določeni novi prekrški z namenom zagotavljanja učinkovitejšega varovanja javnega reda in miru in zagotavljanja učinkovitega izvajanja dolžnosti in nalog policije.

Pereč problem, ki ga predstavlja obstoječi ZJRM-1 in ki še ni bil rešen vse od vstopa Republike Slovenije v evrsko območje, torej od 1. januarja 2007, je določenost glob za prekrške v slovenskih tolarjih, kar pri vodenju (hitrih) prekrškovnih postopkov predstavlja dodatno zamudo, hkrati pa povečuje tveganje nepravilnega izrekanja glob, zlasti kadar so te izrečene v steku in se preračunavajo v polovične zneske.

Prav tako je ta zakon eden najstarejših zakonov s področja zagotavljanja javne varnosti oziroma dela policije, saj so drugi temeljni zakoni za delo policije, kot npr. Zakon o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr., 10/17, 46/19 – odl. US in 47/19), Zakon o delu in organiziranosti v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ in 200/20), Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo, 69/17 – popr., 68/16, 54/17, 3/18 – odl. US, 43/19 – ZVoz-1B in 92/20) in Zakon o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo, 15/13 – ZNPPol, 5/17, 68/17, 47/19 in 139/20), novejšega izvora, ki sledijo obstoječim družbenim razmeram.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je natančnejša ureditev stanja na področju javnega reda in miru in posledična zagotovitev zanesljivega varovanja javnega reda in miru z namenom uresničevanja pravice posameznika do varnosti in dostojanstva kot temeljne človekove vrednote in ustavne pravice, ki jo določa 34. člen Ustave Republike Slovenije. Država je dolžna zagotavljati ustrezno raven javnega reda, kar ne nazadnje izhaja tudi iz nalog policije, ki kot eno od nalog opredeljuje vzdrževanje javnega reda, prav tako pa tudi preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje prekrškov, odkrivanje in prijemanje storilcev prekrškov in zbiranje dokazov ter raziskovanje okoliščin, ki so pomembne za ugotovitev premoženjske koristi, ki izvira prekrškov. Zato je cilj tudi zagotoviti učinkovito izvajanje dolžnosti in nalog policije oziroma izvedbo prekrškovnih postopkov, ki so neposredno povezani z zagotavljanjem varnosti posameznikom in skupnosti. Osnovni namen zakona je torej zagotoviti uživanje javnega reda in miru kot temeljne demokratične družbene vrednote.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona. Upoštevana so zlasti načela: potrebnosti pravnega urejanja, določnosti, sorazmernosti, odgovornosti in transparentnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predlagane spremembe in dopolnitve prinašajo naslednje poglavitne rešitve:

1. Vse globe, ki so v zakonu še vedno navedene v tolarjih, se izrecno navajajo v eurih.
2. Z dopolnitvijo 1. člena se poudarja dodatni namen zakona, tj. preprečevanje opravljanja nalog samoorganiziranim združbam s tendenco izvajanja zakonskih nalog organov oblasti.
3. Z dopolnitvijo in spremembo 5. člena se širi nabor upravičenih razlogov za zbiranje prostovoljnih prispevkov, in sicer tudi za primer bolezni ali telesne poškodbe. Podrobno se prav tako opredeljuje namen zbiranja prostovoljnih prispevkov, in sicer za humanitaren ali splošno koristen namen. V novem šestem odstavku se določa prepoved zbiranja prostovoljnih prispevkov, ki predstavlja motenje miru, povzročanje vznemirjenosti ali nadlegovanja ljudi.
4. Z dopolnitvijo tretjega odstavka 6. člena se dodatno določa prekršek storilca, ki oškodovanca udari večkrat in ne le enkrat. V spremenjenem četrtem odstavku pa se natančneje določajo sorodstvena oziroma druga razmerja med kršiteljem in oškodovancem, ker naštevanje razmerij v obstoječem zakonu ni vključevalo vseh možnih oblik nasilja med osebami v bližnjem razmerju.
5. V dopolnjenem 8. členu se z dopolnjenim drugim odstavkom določa tudi prekršek, storjen s hrupom, če gre za hrup, ki ga glede na njegovo intenzivnost, frekventnost in trajanje ni mogoče pričakovati in s tem moti mir ali počitek ljudi in to ni posledica dovoljene dejavnosti. Z novim petim odstavkom pa se določa prekršek hrupa v primeru, če policija prejme anonimno prijavo kršitve, policisti pa ob intervenciji na kraju samem tudi sami zaznajo hrup.
6. V dopolnjenem 11. členu se v spremenjenem prvem odstavku dovoli pikanje z acetilenom (karbidom) ali drugimi plinskimi zmesmi za pikanje samo v času velikonočnih praznikov in praznika dela ali v času praznovanj, ki jih lokalna skupnost določi s svojimi predpisi. V novem šestem odstavku pa se posebej prepoveduje tudi ogrožajoče streljanje.
7. V spremenjenem 20. členu se zaradi podnormiranosti zapisa obstoječega člena dodatno določa nabor osebnih okoliščin, hkrati pa določa t. i. odprto definicijo osebnih okoliščin, zaradi katerih je mogoče storiti prekršek iz tega člena.
8. V dopolnjenem 27. členu se v tretjem odstavku vključujejo dodatne pristojnosti občinskim redarjem za nadzor nad storjenimi prekrški iz 8. (povzročanje hrupa), 10. (prenočevanje na javnem kraju), 17. (prostovoljni prispevki) in 23. člena (lažna naznanitev prekrška) tega zakona.
9. V spremenjenem 27.a členu se določa pooblastilo iz tretjega odstavka 52. člena Zakona o prekrških, ki bo prekrškovnim (nadzornim) organom omogočilo, da bodo lahko v hitrem postopku o prekršku izrekli tudi globo, ki je višja od najnižje predpisane, za vse prekrške, za katere je sankcija globe predpisana v razponu, in ne le za prekrške iz 11. in 11.a člena tega zakona.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom, s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

c) Usklajenost predloga zakona:

Usklajenost predloga zakona (pripombe strokovne javnosti in opredelitve predlagatelja) je podrobneje prikazana v 7. točki uvodne obrazložitve predloga zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagani zakon ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe dodatnih proračunskih sredstev za izvajanje zakona.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Vsebina predlaganega zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije. Primerljiva vsebina tega predloga zakona je predstavljena po posameznih državah.

5.2 Prikaz ureditve v državah članicah Evropske unije

V **Avstriji** so upravni prekrški s področja varstva javnega reda in miru določeni v Zakonu o varnostni policiji Republike Avstrije (SPG),¹ ki v 2. delu (naloge varnostnih organov na področju varnostne policije) v 3. poglavju o vzdrževanju javnega reda določa, da so varnostni organi dolžni skrbeti za javni red na javnih krajih (27. člen). Pri tem morajo posebej skrbeti, da noben posameznik ni oviran v svojih osnovnih pravicah in svoboščinah. Javni kraji so tisti, na katerih se smejo zadrževati ne vnaprej določeni krogi oseb.

V poglavju (5. del: Kazenske določbe, motnje javnega reda, členi 81–84), ki določa kazenske sankcije, so opredeljene kršitve javnega reda. Za motenje javnega reda z vedenjem, ki lahko povzroči legitimno nadlegovanje, se stori upravni prekršek in se kaznuje z globo do 500 eurov. Namesto globe se lahko v oteževalnih okoliščinah izreče zapor do enega tedna, v primeru ponovitve pa do dva tedna. Za agresivno vedenje do organov javnega nadzora ali do vojaških organov na straži (upravni prekršek), in če se oseba navkljub predhodnemu opozorilu med izvajanjem zakonskih nalog še naprej agresivno obnaša do organa javnega nadzora ali do vojaškega organa na straži, je predpisana globo do 500 eurov. Namesto globe se lahko v oteževalnih okoliščinah izreče zapor do enega tedna, v primeru ponovitve pa do dva tedna. Oseba, ki stori upravni prekršek v stanju neprištevnosti zaradi vinjenosti ali omamljenosti, se

¹ Zvezni uradni list Republike Avstrije z 31. oktobra 1991 (Zvezni list, št. 566/1991), s spremembami in dopolnitvami.

kaznuje z denarno kaznijo do 500 eurov. V primeru oteževalnih okoliščin se namesto denarne kazni izreče zaporna kazen do dveh tednov. Sankcioniran je tudi prekršek nošenja uniforme ali enotnega dela, organa službe javne varnosti Zveznega ministrstva za notranje zadeve ali Direkcije državne policije na javnem mestu (razen za scenske namene), ne da bi bil zaposlen pri tem organu ali drugače pooblaščen z zakonom ali drugim predpisom, in sicer z globo do 500 eurov, v primeru neizterljivosti pa z zaporno kaznijo do dveh tednov. Enako velja za nošenje uniforme ali delov uniforme, ki zaradi svoje barve in oblike dajejo videz uniforme ali dela uniforme.

Zvezna dežela Dunaj v deželnem zakonu² določa, da kršitev dostojnosti in povzročanje hrupa stori, kdor krši pravila o dostojnem vedenju v javnosti ali če na neprimeren način povzroča moteč hrup. Kršitelj se kaznuje z globo do 700 eurov. Če globe ni mogoče izterjati, se izreče nadomestna zaporna kazen do enega tedna. Zaradi preprečevanja nadaljevanja prekrška lahko organi javne varnostne službe predmet, ki povzroča hrup, zasežejo. Če to ni mogoče, lahko tudi prekinejo njegovo obratovanje. Nadalje je določeno, da prekršek beračenja stori, kdor na javnem kraju na vsiljiv ali nasilen ali komercialen način ali kot član organizirane skupine berači za denar ali vrednostne predmete. Storilec se lahko kaznuje z globo do 700 eurov. Če globe ni mogoče izterjati, se izreče nadomestna zaporna kazen do enega tedna. Denar in vrednostni predmeti, ki so bili pridobljeni s storitvijo upravnega prekrška, se lahko zasežejo. Za preprečevanje nespodobnega vedenja lahko organi javne varnostne službe osebo, ki na javnem kraju druge ljudi nadleguje na nespodoben način ali drugim ljudem preprečuje uporabo javnih institucij, opozorijo, naj preneha s takšnim ravnanjem ali pa, če to ni mogoče, zapusti javni kraj. Nespodobno nadlegovanje ljudi je storjeno takrat, ko vedenje storilca prekrška upravičeno vznemirja druge, ko takšno vedenje traja dalj časa ali ko je očitno, da je storilec v opitem (omamljenem) stanju, v katerem se ne more več nadzorovati. Organ javne varnostne službe lahko osebi, ki kljub opozorilu ne upošteva njegovega odrejenega ukrepa, odredi, da zapusti kraj dejanja. Če je očitno, da oseba ni sposobna razumeti opozorila pristojnega organa, pogoji za zapustitev kraja ne veljajo. Zato morajo organi javne varnostne službe osebo, za katero je očitno, da potrebuje pomoč skupnosti, seznaniti z obstojem socialnih institucij za takšno pomoč in o tem obvestiti pristojni organ lokalne oblasti (npr. sodnika).

Na **Češkem** prepovedna ravnanja ureja Zbirka zakonov št. 124/1993.³ Poleg splošnih določb in določb o vodenju postopka o prekršku zakon v 47. in 48. členu ureja kategorijo prekrškov zoper javni red. Za takšne prekrške so določeni: neupoštevanje poziva javnega organa pri izvajanju njegovih pooblastil; motenje nočnega miru; povzročitev javnega zgražanja; namerno poškodovanje, uničenje ali neopravičena odstranitev, zamenjava, sprememba, zakritje ali premestitev turistične oznake ali druge orientacijske oznake; neupravičeno odlaganje odpadkov ali odlaganje zunaj določenih mest in ponujanje spolnih uslug na javnem mestu. Globe se lahko izrečejo v višini do 1.000 čeških kron za prve tri opisane kršitve in do 50.000 čeških kron za ostale naštetje kršitve.

V **Franciji** na področju javnega reda in miru razsoja o prekrških, se pravi manjših kazenskih kršitvah, kot so na primer neprimeren hrup, žaljivo kaljenje miru ali kaljenje nočnega miru, policijsko sodišče. Zagrožena kazen za navedeni prekršek je za prekrške 3. razreda do 450 eurov (Kazenski zakonik, Regulativni del – Odloki Državnega sveta, člen R623-2). Za manjše prekrške so poenostavljeni postopki, in sicer brez postopka na sodišču (sklep na sodišču). Policijsko sodišče odloča »s skrajno pristojnostjo«, se pravi brez pritožbe, za prekrške prvih štirih razredov. Zakon⁴ določa naslednje višine glob:

1. največ 38 eurov za prekrške 1. razreda;
2. največ 150 eurov za prekrške 2. razreda;

² Dunajski zakon o državni varnosti WLSG, različica z dne 18. novembra 2020.

³ Akt Češkega državnega sveta o prekrških.

⁴ Št. 2005-47, z dne 26. januarja 2005, člen 9 (Uradni list z dne 7. 1. 2005).

3. največ 450 eurov za prekrške 3. razreda;
4. največ 750 eurov za prekrške 4. razreda;
5. največ 1.500 eurov za prekrške 5. razreda s tem, da se znesek lahko poveča do 3.000 eurov v primeru povratništva, če tako predvideva uredba, razen v primeru, ko zakon predvideva, da je povratništvo pri prekršku kaznivo dejanje.

Spolno razkazovanje na kraju, ki je dostopen pogledom javnosti, se kaznuje z letom zapora in globo (Kazenski zakonik, člen 222-32). Posebej se kaznujejo tudi osebe, ki mladoletnike silijo k pitju alkoholnih pijač (člen 227-18), z zaporno kaznijo in globo, ali siljenje mladoletnikov k beračenju (člen 227-20) z dvema letoma zapora in globo. Razžalitev uradne osebe (člen 433-5) se kaznuje z denarno kaznijo do 7.500 eurov. Razžalitev pa predstavljajo govorjenje, kretnje, grožnje, kakršna koli neobjavljena pisna ali slikovna sporočila ali pošiljanje kakršnih koli predmetov uradni osebi med opravljanjem uradnega dejanja in takšna, ki lahko prizadenejo dostojanstvo osebe ali ugled, povezan z njeno uradno funkcijo. Če se razžalitev izvrši v skupini (dveh ali več oseb), se kaznuje s šestmesečno zaporno kaznijo in globo v višini 7.500 eurov.

Na **Hrvaškem** ureja prekrške zoper javni red in mir Zakon o prekrških zoper javni red in mir.⁵ Med kršitve javnega reda in miru spadajo dejanja, ki nezakonito motijo mir, delo ali običajen način življenja občanov, ustvarjajo nemir, nezadovoljstvo ali motijo gibanje občanov po ulicah in drugih javnih krajih ali ovirajo uresničevanje njihovih pravic in dolžnosti, žalijo moralno, ovirajo izvrševanje zakonitih ukrepov državnih organov in uradnih oseb, ogrožajo splošno varnost ljudi in premoženja, žalijo državne organe ali kako drugače motijo javni red in mir občanov ter druga dejanja, določena s tem zakonom.

Najpogosteje zabeleženi prekrški so prepir, kričanje, pretep, drzno vedenje, pijančevanje na javnem kraju, omalovaževanje ali žalitev policistov, puščanje živali brez nadzora, prosjačenje in potepanje, dajanje alkohola (že) opitim osebam. Pomembna značilnost teh prekrškov je, da so storjena predvsem na javnih krajih, kot so ulice, trgi, restavracije in drugi javni kraji.

Če policija ugotovi, da je oseba s svojim ravnanjem kršila javni red in mir, bo zoper njo sprožila prekrškovni postopek z izdajo prekrškovnega naloga ali vložitvijo obtožnice. Osebe, ki so oškodovane s prekrškom, lahko same uvedejo prekrškovni postopek tako, da vložijo obdolžilni predlog pred krajevno pristojnim sodiščem za prekrške.

Za prekrške na področju javnega reda in miru je zagrožen/-a globa ali zapor do 30 dni, v skladu z zakonom pa se lahko storilcu izrečejo tudi varnostni ukrepi.

V **Nemčiji** je varstvo javnega reda in miru urejeno v 3. delu Zakona o upravnih prekrških,⁶ v drugem delu, ki določa kršitve javnega reda (členi 116–123). Tako je določen prekršek nedopustnega hrupa, ki bi lahko povzročil precejšnje motenje širše javnosti, soseske ali škodoval zdravju drugih ljudi. Globa je predpisana v znesku do 5.000 eurov. Nadalje je inkriminirano nedostojno vedenje v javnosti, če je storjeno tako, da bi lahko motilo ali ogrozilo splošno javnost in poslabšalo javni red. Za tak prekršek je predpisana globa. Prepovedano je tudi nedostojno vedenje na javnem kraju s spolno vsebino, ki bi lahko predstavljalo močno zgražanje ali nadlegovanje. Za najmilejši prekršek je predpisana globa do 1.000 eurov, v hujših oblikah pa do 10.000 eurov. Prepovedana je tudi posest nevarnih živali, in sicer na način, da se omogoči prosto gibanje take živali, ali če posestnik ne sprejema zadostnih previdnostnih ukrepov za preprečevanje povzročanja škode teh živali. Sankcija za takšno kršitev je globa. Posebej je inkriminirano nedostojno vedenje zaradi čezmernega uživanja alkoholnih pijač ali

⁵ Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, NN 5/90, 30/90, 47/90 i 29/94.

⁶ Ordnungswidrigkeitengesetz (Gesetz über Ordnungswidrigkeiten) (Zvezni zakon, BGBl. I S. 602) z dne 19. februarja 1987 in spremembami in dopolnitvami.

drugih opojnih substanc. Tudi za ta prekršek je predpisana sankcija globe. V zadnjem 123. členu je še predpisan zaseg predmetov, povezanih s temi prekrški.

V **Španiji** varstvo javnega reda in miru urejajo Temeljni zakon o zaščiti varnosti državljanov 4/2015 in spremembe 14/2019.⁷ S tem zakonom se ureja množičen in raznolik nabor ukrepov, katerih namen je zagotavljanje varnosti z zaščito ljudi in premoženja ter ohranjanjem miru državljanov.

V tem zakonu so urejena področja povezana z orožjem in eksplozivom, javnimi zbiranji in shodi, kolektivnimi neredi, osebnimi izkaznicami. Kazenske sankcije so določene v posebnem V. poglavju. V 2. oddelku so določene kršitve in sankcije, med najhujše kršitve javne varnosti (35. člen) uvršča tudi shode in demonstracije, ki niso napovedane ali sploh prepovedane. Med hude kršitve (36. člen) so uvrščena dejanja ali opustitve, ki preprečujejo ali ovirajo delovanje reševalnih služb, povzročajo ali povečujejo tveganje za življenje ali integriteto ljudi ali škodo na premoženju; ponujanje za plačane spolne storitve na območjih javnega prevoza, v bližini krajev, namenjenih mladoletnikom, kot so izobraževalni centri, igrišča ali prostori za prosti čas, ki so dostopni mladoletnikom; javna in nepravilna uporaba službenih uniform, znakov ali odlikovanj ali njihovih kopij pa tudi drugih elementov opreme policijskih sil ali nujnih služb, ki lahko povzročijo zavajanje; nezakonita uporaba ali posedovanje strupenih ali prepovedanih drog ali psihotropnih snovi na javnih krajih, cestah, javnih ustanovah ali kolektivnem prevozu. Med blažje kršitve (37. člen) pa sodijo nedostojno vedenje do pripadnikov varnostnih sil in organov pri izvajanju njihovih varnostnih funkcij; puščanje živali, ki bi lahko delale škodo, v naravi ali stanju, ki bi jim lahko škodovalo, pa tudi zapuščenje domačih živali v razmerah, ki bi lahko ogrozile njihovo življenje in uživanje alkoholnih pijač na javnih krajih, cestah ali javnem prevozu, če se s tem resno moti javni mir.

Kršitve so razdeljene v tri skupine, in sicer zelo hude, hude in blažje kršitve. Zelo hude kršitve so sankcionirane z globo od 30.001 do 600.000 eurov; hude z globo od 601 do 30.000 eurov, blažje pa z globo od 100 do 600 eurov. Določene so tudi dodatne (stranske) sankcije, kot so odvzem orožja in z njim povezanih dovoljenj, zaseg predmetov ali pripomočkov, uporabljenih za storitev prekrška, začasen odvzem dovoljenja do šestih mesecev za lažje kršitve in od šestih mesecev do dveh let za hude kršitve ter zaprtje prostorov ali objektov. Če ima prepovedano dejanje za posledico nastanek premoženjske škode, se lahko storilcu določi tudi sanacija poškodovanih stvari, če to ni mogoče, pa plačilo povzročene škode.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne vpliva na postopke oziroma poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne vpliva na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

⁷ Ley Orgánica, de 30 de marzo, de Protección de la seguridad ciudadana (BOE núm. 77, de 31 de marzo).

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Zakon ne bo povzročil posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu RS, zakon bo predstavljen zainteresirani strokovni javnosti ter organizacijskim enotam policije in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje tega zakona bo spremljalo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Takih vprašanj ni.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Delovno gradivo je bilo predstavljeno javnosti z objavo na E-demokraciji 2. decembra 2020. Predlog zakona je bil objavljen na portalu E-demokracija 2. decembra 2020, dan prej je bil posredovan tudi v strokovno usklajevanje (z rokom za podajo pripomb do 4. 1. 2021) Skupnosti občin Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SOS), Združenju občin Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZOS) in Združenju mestnih občin Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZMOS). Mnenja, predloge in pripombe so podali SOS, ZOS, ZMOS, Mestna občina Novo mesto, Inštitut za razvoj vključujoče družbe – IRVD, Škerlj, odvetniška pisarna, d. o. o., Zagovornik načela enakosti, Društvo za nenasilno komunikacijo in posameznik A. K. Ker je bil upoštevan predlog Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, da se pripravi novela obstoječega zakona (in ne povsem nov zakon), je pripravljavec pripravil predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu javnega reda in miru in ga 24. 2. 2021 posredoval v ponovno strokovno in medresorsko usklajevanje. V drugem (strokovnem) usklajevanju so mnenja in predlogi podali ZMOS, Zagovornik načela enakosti in Sindikat občinskih redarjev Slovenije.

Glede na upoštevanje predloga Službe Vlade RS za zakonodajo, da se pripravi novela obstoječega Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06 in 139/20), so v predlogu zakona člani preštevilčeni.

Splošna pripomba:

ZOS

Z vsebino predloga zakona soglašajo le, če ta ne prinaša novih finančnih obremenitev občinam, ki so povezane z delovanjem občinskih redarstev.

Sindikata občinskih redarjev Slovenije

Predlagani spremembi se nasprotuje, ker mnogo občinskih redarstev v nočnem času ne izvaja svojih nalog, prisotna je tudi kadrovska problematika, uvajanje novih pooblastil pa naj ne bi bilo v skladu s 23. členom Zakona o občinskem redarstvu. Predlog se ne upošteva. Glede na dejstvo, da se podeljuje nova pristojnost nadzora nad štirimi prekrški, pooblastilo za zaseg predmetov pa povečuje iz enega na dva, pravzaprav ne gre povečanje števila oziroma vrste danih pooblastil občinskim redarjem, pač pa le za dodaten nabor že obstoječih pristojnosti iz zakona.⁸

K 2. členu ZJRM-1

ZMOS

V drugem strokovnem usklajevanju, se predlaga umestitev opredelitve izraza »kampiranje« v 2. člen zaradi problematike postavljanja šotorov, kurišč ipd. na javnih krajih, kjer se posamezniki zadržujejo dalj časa, vendar pa tam ne prenočijo, kar po mnenju policije ne predstavlja kampiranja, ker ni namena začasnega prenočevanja. Predlog se ne upošteva. Po spletnem Slovarju slovenskega knjižnega jezika pomeni beseda kampirati »bivati, živeti v kampu«, kar ni vezano na namen prenočevanja. Prav tako sam pomen besede »bivanje« ni vezan na prenočevanje, kar izhaja na primer iz stavka »uvajati organizirano celodnevno bivanje otrok.« Prav tako ima zakon posebno določbo o prepovedi prenočevanja, in sicer v 10. členu.

K 2. in 14. členu (5. in 17. člen ZJRM-1)

ZMOS in SOS

Predlagano je, da se pristojnost za nadzor nad zbiranjem prostovoljnih prispevkov dodeli tudi občinskim redarjem. Predlaga se zvišanje globe za prekršek zbiranja prostovoljnih prispevkov, ki naj se izenači z globo za posameznika, ki na vsiljiv ali žaljiv način berači. Prvi predlog se upošteva z dopolnitvijo prvega odstavka 25. člena in spremembo tretjega odstavka 27. člena ZJRM-1. Drugi predlog se delno upošteva tako, da se za omenjeni prekršek določi globa v razponu od 120 do 250 eurov (zvišana je tudi globa za beračenje na javnem kraju z 41,73 eura na globo v razponu od 50 do 250 eurov).

K 3. členu (6. člen ZJRM-1)

Društvo za nenasilno komunikacijo

Predlagano je preganjanje družinskega nasilja le v obliki kaznivega dejanja oziroma da se kot prekršek preganjanja le v primerih, v katerih ne obstaja nesorazmerje moči (podredno tudi znižanje gobe), ter zamenjavo besede »zasleduje« z »zalezuje«. Predlog se ne upošteva. Obstoječa zakonska ureditev razmerja med prekrški in kaznivimi dejanji že daje absolutno prednost obravnavi kaznivega dejanja pred prekrškom. Opredelitev prekrška se ohranja za primere, ko

⁸ V 23. členu Zakona o občinskem redarstvu je določeno, da se pooblastila občinskega redarja iz 10. člena tega zakona upoštevajo pri določitvi plače občinskega redarja v skladu s predpisi, ki urejajo plače javnih uslužbencev. V prvem odstavku 10. člena istega zakona pa je določeno, da ima občinski redar pri opravljanju nalog naslednja pooblastila: opozorilo, ustna odredba, ugotavljanje identitete, varnostni pregled osebe, zaseg predmetov, zadržanje osebe, uporaba telesne sile, sredstev za vklepanje in vezanje ter plinskega razpršilca.

niso izpolnjeni zakonski znaki kaznivega dejanja nasilja v družini, kar je zlasti mogoče, če ne gre za trajnejše ravnanje storilca oziroma enkratno ogrožitev ali grdo ravnanje. Zmanjševanje predpisane globe pa bi ustvarjalo videz, da država tolerira tovrstne prekrške. Zalezovanje je po izvršitveni obliki opredeljeno kot samostojno kaznivo dejanje v 134.a členu Kazenskega zakonika in pomeni ponavljajoče opazovanje, zasledovanje in vsiljivo prizadevanje vzpostavitve stika z oškodovancem. Za zamenjavo besede »zasledovanje« z besedo »zalezovanje« ni razlogov, saj je prekršek lahko storjen že z enkratnim takšnim ravnanjem.

Inštitut za vključujočo družbo

Predlaga se širitev storjenih prekrškov tudi na spletna omrežja oziroma kibernetski prostor. Predlog se ne upošteva. Tovrstna prepovedana dejanja uživajo zadostno kazenskopravno varstvo na področju kaznivih dejanj. Pri tem je pomembno dejstvo, da morebitna sprememba prekrškovne zakonodaje ali prakse, ki bi kibernetski prostor (spletna omrežja) uvrščala v koncept javnega kraja, ne bi zagotovila zelenega cilja, saj bi v tem primeru policija imela zelo omejene možnosti dokazovanja prekrška, ker za dokazovanje prekrškov, storjenih na spletu, nima ustreznih pooblastil, ki bi bila primerljiva s pooblastili za preiskovanje kaznivih dejanj (npr. pridobitev e-podatkov za identifikacijo neposrednega »pisca«).

Zagovornik načela enakosti

V drugem strokovnem usklajevanju se v četrtem odstavku 6. člena predlaga uporaba izrazov, ki so skladni z izrazi iz Zakona o partnerski zvezi. Predlog se upošteva.

K 4. členu (7. člen ZJRM-1)

ZMOS in SOS

Predlagana dopolnitev člena (podredno tudi 2. člena), ki prepoveduje pijančevanje na javnem kraju, oziroma da se prekršek razkazovanja spolnih organov na javnem kraju določi kot kvalificirana oblika prekrška ter s tem predpiše globa v razponu od 500 do 1.000 eurov. Prvi predlog se ne upošteva. Obstoječi Zakon o omejevanju porabe alkohola že prepoveduje prodajo in ponudbo alkoholnih pijač in pijač, ki so jim dodane alkoholne pijače, osebam, mlajšim od 18 let, in prodajo alkoholnih pijač osebam, ki kažejo očitne znake opitosti od alkohola. Skladno s tretjo alinejo prvega odstavka 3. člena Zakona o prekrških pa se lahko prekrški določijo tudi z odlokom samoupravne lokalne skupnosti, če takšnega prekrška zakon ali uredba ne sankcionirata. Tudi v 21. členu Zakona o lokalni samoupravi je določeno, da občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi. Drugi predlog se delno upošteva tako, da se za prekršek iz četrtega odstavka predpiše sankcija globe v razponu od 400 do 800 eurov.

Odvetniška pisarna Škerlj, d. o. o.

Predlaga se redakcijsko in vsebinsko objektiviziranje zakonskega znaka prekrška (podredno tudi 2. člena). Predlog se delno upošteva. Ohranjajo se subjektivni znaki storitve prekrška, če se povzroči vznemirjenje ali razburjenje ali ogrožanje posameznika ali skupine. S tem se ohranja cilj, da je prekršek storjen (prepovedan in nezakonit) šele z motenjem drugih oseb (oškodovancev). Dodana je bila izjema storitve prekrška razkazovanja spolnega organa med gledališko predstavo in kulturno prireditvijo ali dogodkom (če je to del programa). Prav tako je dodatno upoštevano, da je prekršek storjen le, če storilec neposredno javno razkazuje svoj spolni organ, v izogib primerom storitve prekrška z javno postavitvijo ženskega ali moškega akta (v obliki kipa ali fotografije ali prikaza filmskega posnetka).

Posameznik A. K.

Predlaga se črtanje novih zadnjih dveh odstavkov člena. Predlog se ne upošteva. Dodana je bila izjema, da ne gre za prekršek v primeru razkazovanja spolnega organa med gledališko predstavo in kulturno prireditvijo ali dogodkom (če je to del programa). Prav tako smo v odstavku, ki določa prekršek razkazovanja spolnega organa, dodali besedilo, da je prekršek

storjen, če storilec neposredno javno razkazuje svoj spolni organ, v izogib primerom javne postavitve ženskega ali moškega akta (v obliki kipa ali fotografije ali prikaza filmskega posnetka). Prekrška tudi ne bo mogoče storiti na t. i. divjih plažah, saj je iz namena določanja prekrška razvidno, da je ta lahko storjen le na mestih, kjer je pričakovana večja koncentracija ljudi.

K 5. členu (8. člen ZJRM-1)

Odvetniška pisarna Škerlj, d. o. o.

Predlagano je objektiviziranje določbe z opredelitvijo zvoka in črtanje novega odstavka, da je prekršek storjen tudi v primeru, če policist hrup osebno zazna na podlagi anonimne prijave. Predlog se ne upošteva. Kot izhaja že iz sodne prakse, prekrška iz drugega odstavka (zdaj veljavnega) 8. člena ni mogoče storiti podnevi, če gre za hrup, ki ga je glede na njegovo intenzivnost, frekventnost in trajanje v določenem bivalnem oziroma življenjskem okolju mogoče pričakovati in ga zaradi tega tolerirati. Zakonodajalec s to določbo ne vzpostavlja oziroma zahteva popolne tišine.⁹ Ne črta se odstavek, ki določa, da je prekršek storjen tudi, če policist hrup osebno zazna na podlagi anonimne prijave. Odstavek je dodan zaradi primerov anonimnih prijav povzročanja hrupa v nočnem času, oškodovanci pa se pri teh prijavih ne upajo izpostaviti oziroma ne želijo sodelovati v postopku o prekršku.

Mestna občina Novo mesto

Predlaga se dodatna opredelitev, kdaj je uporaba akustične naprave ali glasbila posledica dovoljene dejavnosti (podredno tudi 2. člena). Predlog se ne upošteva. Kot izhaja že iz sodne prakse, prekrška iz drugega odstavka (zdaj veljavnega) 8. člena ni mogoče storiti podnevi, če gre za hrup, ki ga je glede na njegovo intenzivnost, frekventnost in trajanje v določenem bivalnem oziroma življenjskem okolju mogoče pričakovati in ga zaradi tega tolerirati. Zakonodajalec s to določbo ne vzpostavlja oziroma zahteva popolne tišine.¹⁰

K 7. in 15. členu (10. in 18. člen ZJRM-1)

ZMOS

Predlagano je, da občine z lokalnim predpisom določijo območja oziroma javne kraje, kjer je prenočevanje prepovedano tudi, če ne vznemirja nikogar, kar se utemeljuje zaradi zasledovanja drugih legitimnih ciljev v javnem interesu, npr. razvoja turizma, varovanja kulturne dediščine, zagotavljanja čistoče na javnih krajih. Predlog se upošteva tako, da se v 10. člen ZJRM-1 doda novi odstavek.

Zagovornik načela enakosti

V drugem strokovnem usklajevanju je predlagano, da se razmisli o določitvi zakonskih pogojev, pod katerimi lahko samoupravne lokalne skupnosti s svojimi predpisi določijo območja ali objekte, kjer prenočevanje na javnem kraju ni dovoljeno, tudi če s tem nikogar ne vznemirja, ter da v obrazložitvi tega člena opravi natančen test sorazmernosti predlagane rešitve. Predlog se upošteva in sprememba umakne iz predloga zakona.

K 8. členu (11. člen ZJRM-1)

ZMOS in SOS

Predlaga se zamenjava besedila »druge plinske zmesi za pokanje« z besedilom »druge naprave za pokanje, ki niso pirotehnična sredstva«, ker se zaradi odganjanja ptic iz vinogradov uporabljajo naprave, katerih osnovni namen je pok. Predlog se ne upošteva. Zaradi lokalne problematike oziroma območja vinogradov bi bilo ustreznejše zadevno problematiko urejati na področju varstva okolja pred hrupom oziroma v Uredbi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, kjer je že vir onesnaženja s hrupom lahko npr. naprava, katere obratovanje zaradi

⁹ Glej sklep Višjega sodišča v Mariboru, št. PRp 44/2015, 4. 3. 2015, ECLI:SI:VSMB:2015:PRP.44.2015.

¹⁰ Glej prejšnjo opombo.

proizvodne dejavnosti v kmetijstvu povzročata v okolju stalen ali občasen hrup. Prav tako je omenjeno pokanje aktualno le v času dozorevanja grozdja in ne skozi celo leto. Škodljive posledice na psihičnem zdravju ljudi povzročata le daljša uporaba takšnih sredstev, ki bi povzročale nepretrgan oziroma konstanten hrup. Takšna sredstva navadno tudi niso nameščena v naseljih.

ZMOS

Predlaga dodatno navedbo, da je pokanje s tovrstnimi sredstvi dovoljeno v času božično-novoletnih praznikov. Predlog se ne upošteva. Varstvo pred hrupom zaradi pokanja v času božično-novoletnih praznikov je urejeno že v Zakonu o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih, ki določa, da je uporaba pirotehničnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, dovoljena le od 26. decembra do 1. januarja, pa tudi takrat teh izdelkov ni dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, zgradbah in vseh zaprtih prostorih, bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih potekajo javna zbiranja. Prav tako predlog zakona omogoča, da lokalna skupnost s svojimi predpisi določi tudi druga praznovanja, ko je pokanje s temi sredstvi dovoljeno.

K 10. členu (13. člen ZJRM-1)

ZMOS in SOS

Predlaga se zvišanje globe prekršek pisanja po objektih v znesku od 250 do 500 eurov. Predlog se delno upošteva tako, da se globa 50.000 tolarjev (208,65 eura) nadomesti z zneskom 250 eurov.

K 11.a člen ZJRM-1

Inštitut za vključujočo družbo – IRVD

Predlaga se bolj natančen zapis zakonskih znakov prekrška zaradi razmejitev od situacij, ko se tovrstna oblačila nosijo kot modni dodatki ob različnih opravilih in dogodkih. Predlog se ne upošteva. V praksi nismo zasledili, da bi bila ta določba premalo jasno določena ali da ne dosega zahteve po pravni predvidljivosti. V določbi prvega odstavka 11.a člena je znak tega prekrška ne sama nošnja maskirnih oblačil, temveč tudi obnašanje, ravnanje, gibanje in zadrževanje osebe na določenem kraju oziroma sočasna uporaba opreme ali pripomočkov.

K 9. členu (12. člen ZJRM-1)

Inštitut za vključujočo družbo – IRVD

Predlaga se bolj natančen zapis zakonskih znakov prekrška zaradi spoznavnega vidika v smislu delovanja policije in drugih organov na področju javnega reda in miru, ko tovrstna ravnanja preprečujejo in ukrepajo zoper storilca v fazi, ko še ni mogoče z natančnostjo ugotoviti, ali gre za »namerno« ali »nenamerno ravnanje storilca«. Predlog se ne upošteva. Glede na določbo prvega odstavka 50. člena Zakona o prekrških, ki določa, da se postopek o prekršku začne po uradni dolžnosti, ko prekrškovni organ v okviru svoje pristojnosti v ta namen opravi kakršno koli dejanje, ali z vložitvijo pisnega predloga oškodovanca, državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti (predlagatelji) ni videti razlogov, da postopka o prekršku ne bi bilo mogoče začeti v fazi, ko še ni znano, ali je prekršek storjen naklepno ali iz malomarnosti.

K 16. členu (19. člen ZJRM-1)

Inštitut za vključujočo družbo – IRVD

Predlaga se storitev prekrška tudi z opustitvijo nadzora nad živaljo in storitev prekrška iz malomarnosti. Predlog se ne upošteva. Zakon o zaščiti živali v nekaterih delih (že) ureja vprašanje skrbništva in ravnanja z nevarnimi psi ter določa kazni za neustrezno ravnanje skrbnikov nevarnih psov. V 5. členu so nevarne živali tako opredeljene kot tiste živali, ki »ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka«. V 11. členu istega zakona je skrbniku (osebi, ki ima žival v lasti ali oskrbi) naloženo, da mora z

ustrezno vzgojo in šolanjem oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici, zagotoviti pa mora tudi ustrezno fizično varstvo živali. Posledično bi lahko prišlo do prekrivanja določb omenjenega zakona in Zakona o varstvu javnega reda in miru.

K 17. členu (20. člen ZJRM-1)

Zagovornik načela enakosti

V naslovu člena se predlaga zamenjava besede »vzbujanje« z besedo »spodbujanje«. Predlaga se tudi opredelitev prekrška na način, ki bo z odprto definicijo zaobjel vse osebne okoliščine, zaradi katerih je diskriminacija prepovedana. Predloga se upoštevat tako, da se spremeni besedilo 20. člena ZJRM-1.

Inštitut za vključujočo družbo – IRVD

Predlaga se širitev storjenih prekrškov tudi na spletna omrežja oziroma v kibernetiki prostor. Predlog se ne upošteva. Tovrstna prepovedana dejanja uživajo zadostno kazenskopravno varstvo na področju kaznivih dejanj. Pri tem je pomembno dejstvo, da morebitna sprememba prekrškovne zakonodaje ali prakse, ki bi kibernetiki prostor (spletna omrežja) uvrščala v koncept javnega kraja, ne bi zagotovila zelenega cilja, saj bi v tem primeru policija imela zelo omejene možnosti dokazovanja prekrška, ker za dokazovanje prekrškov, storjenih na spletu, nima ustreznih pooblastil, ki bi bila primerljiva s pooblastili za preiskovanje kaznivih dejanj (npr. pridobitev e-podatkov za identifikacijo neposrednega »pisca«).

K 18. členu (21. člen ZJRM-1)

ZMOS

Predlaga se, da omejitev iz drugega odstavka ne velja za javne prireditve, ki jih organizirajo pravne osebe iz javnega sektorja, oziroma alternativno, da se globa ne more izreči odgovorni osebi pravne osebe iz javnega sektorja. Predlog se ne upošteva. Določitev takšne izjeme le za odgovorne osebe pravne osebe javnega sektorja bi bila absurdna, če bi zakonodajalec predpisal prekršek in zanj določil globo, hkrati pa vnaprej pristal, da zanj ne bo kaznovana nobena odgovorna oseba pravne osebe javnega sektorja. V praksi je mogoče organizirati prireditve na način, na kateri se bodisi po 24. uri ne točijo alkoholne pijače bodisi se takšna prireditve zaključijo do 24. ure.

V drugem strokovnem usklajevanju se predlaga, da prepoved vstopa in zadrževanja oseb, mlajših od 16 let, brez spremstva staršev, rejnikov ali skrbnikov po 24. uri velja zgolj za gostinske obrate, ne pa tudi za prireditve. Predlog se ne upošteva, saj morajo biti skladno s prvim odstavkom 3. člena Konvencije o otrokovih pravicah (Uradni listu RS – Mednarodne pogodbe št. 9/92) otrokove koristi glavno vodilo pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki – bodisi da jih vodijo državne bodisi zasebne ustanove za socialno varstvo, sodišča, upravni organi ali zakonodajna telesa. Posledično ne sprejemamo predlaganega predloga, ki bi bil v nasprotju s koristmi otrok. Prav tako bi to v praksi pomenilo, da bi bile iz zakonske prepovedi izvzete vse javne prireditve in le javne prireditve, ki jih organizirajo občine oziroma njihovi javni zavodi.

K 19. členu (22. člen ZJRM-1)

Inštitut za vključujočo družbo – IRVD

Predlaga se ločitev tretjega odstavka od prvih dveh ali pa preoblikovanje naslova v »neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih in drugih pristojnih oseb«. Predlog se ne upošteva. Omenjena določba sankcionira neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb, kar na primer ni varnostnik ali receptor. Pristojna oseba je lahko tudi varnostnik, ki opravlja naloge varovanja, receptor, informator itd. Ker je za nadzor nad izvajanjem tega zakona pristojna policija, bo v praksi na primer receptor poklical policijo, ki bo na kraju izvedla zakonite ukrepe in storilca prekrška lahko tudi odstranila iz teh prostorov (npr. z uporabo prisilnih sredstev).

K 20. členu (23. člen ZJRM-1)

SOS

Predlaga se podelitev pooblastila za nadzor nad tem prekrškom tudi občinskim redarjem. Predlog se upošteva z dopolnitvijo tretjega odstavka obstoječega 27. člena ZJRM-1.

Inštitut za vključujočo družbo – IRVD

Predlaga se drugačen zapis člena, ki ne bi odvrčal posameznika, da v dobri veri sporoči kršitev, za katero se kasneje izkaže, da to ni bila. Predlog se ne upošteva. Iz gramatikalne razlage določbe izhaja, da prekrška ni mogoče storiti drugače kot v primeru, če storilec ve, da kršitve, ki jo je naznanil, ni bilo.

K 24. členu (27. člen ZJRM-1)

SOS

Predlaga se podelitev pooblastila za nadzor nad prekrški zbiranja prostovoljnih prispevkov tudi občinskim redarjem. Predlog se upošteva z dopolnitvijo tretjega odstavka obstoječega 27. člena ZJRM-1.

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen

Pri pripravi predloga zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Aleš Hojs, minister za notranje zadeve,
- Franc Kangler, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06 in 139/20) se v 1. členu v drugem odstavku za besedilom »državnih organov« doda besedilo »ali brez zakonske podlage posegajo v zakonske pristojnosti državnih organov«.

2. člen

V 5. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Dovoljenje se izda v primerih, ko prosilec izkaže upravičen razlog. Kot upravičen razlog se šteje bolezen, telesna poškodba, elementarna ali druga nesreča, v kateri je prosilec utrpel veliko premoženjsko škodo. Nepridobitni pravni osebi se dovoljenje izda tudi, če izkaže, da bo zbrane prispevke uporabila za humanitarni ali splošno koristen namen, ki ga lahko uresniči v okviru zakonitega opravljanja registrirane ali v temeljnem oziroma drugem aktu določene dejavnosti. Kot humanitarni namen se štejejo humanitarni nameni, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije. Kot splošno koristen namen se štejejo skrb za varstvo živali in okolja, urejanje kraja, dejavnosti za krepitev in ohranjanje zdravja, izgradnja ter urejanje objektov za šport in rekreacijo in podobno.«.

Za petim odstavkom se doda novi šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Prepovedano je zbiranje prostovoljnih prispevkov, ki predstavlja motenje miru, povzročanje vznemirjenosti ali nadlegovanje ljudi.«.

3. člen

V 6. členu se:

- v prvem odstavku besedilo »od 60.000 do 120.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 300 do 600 eurov«;
- v drugem odstavku besedilo »od 80.000 tolarjev do 150.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 400 do 750 eurov«;
- v tretjem odstavku za besedo »pretepa« doda besedilo »ali koga večkrat udari«, besedilo »od 100.000 tolarjev do 300.000 tolarjev« pa se nadomesti z besedilom »od 500 do 1.500 eurov«;
- četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Če so prekrški iz prejšnjih odstavkov storjeni proti zakoncu ali partnerju v zunajzakonski skupnosti ali partnerju v partnerski zvezi ali partnerju v nesklenjeni partnerski zvezi, nekdanjemu zakoncu ali partnerju v zunajzakonski skupnosti ali partnerju v partnerski zvezi ali partnerju v nesklenjeni partnerski zvezi, krvnemu sorodniku v ravni vrsti, krvnemu sorodniku v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena, sorodniku po svaštvu do vštetega drugega kolena, posvojitelju ali posvojencu, rejniku ali rejencu, skrbniku ali varovancu te osebe ali proti osebi, s katero imata skupnega otroka ali s katero živita na istem naslovu, se posameznik kaznuje z globo od 750 do 1.500 eurov.«.

4. člen

V 7. členu se:

- v prvem odstavku besedilo »od 25.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 120 do 500 eurov«;

- v drugem odstavku besedilo »od 100.000 tolarjev do 200.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 500 do 1.000 eurov«;
- v tretjem odstavku besedilo »od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«.

Za tretjim odstavkom se dodata nova četrti in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Kdor na javnem kraju v strnjenih naseljih, na javnih zbiranjih, ob prometnih povezavah, v turističnih krajih ali ob objektih, kjer se zbirajo otroci in mladoletniki, neposredno javno razkazuje svoje spolne organe, se kaznuje z globo od 400 do 800 eurov.

(5) Prejšnji odstavek se ne uporablja za gledališke predstave in kulturne prireditve ali dogodke, na katerih je prikazovanje spolnega organa del predstave ali prireditve, in na krajih ali v objektih, ki so posebej namenjeni vstopu, zadrževanju ali nastanitvi ljudi brez oblačil.«.

5. člen

V 8. členu se:

- v prvem odstavku besedilo »od 20.000 tolarjev do 50.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 100 do 250 eurov«;
- v drugem odstavku za besedo »glasbila« doda besedilo »ali kako drugače povzroča hrup, ki ga glede na njegovo intenzivnost, frekventnost in trajanje ni mogoče pričakovati in s tem«, znesek »25.000 tolarjev« pa nadomesti z zneskom »120 eurov«;
- v tretjem odstavku besedilo »od 100.000 tolarjev do 600.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 500 do 3.000 eurov«;
- v četrtem odstavku besedilo »od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«.

Za četrtem odstavkom se doda novi peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Prekršek iz tega člena je storjen tudi, če policist ali policistka (v nadaljnjem besedilu: policist) hrup osebno zazna na kraju na podlagi anonimne prijave.«.

6. člen

V 9. členu se znesek »10.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 50 do 250 eurov«.

7. člen

V 10. členu se znesek »20.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »100 eurov«.

8. člen

V 11. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kdor uporablja acetylen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje in s tem povzroči vznemirjenje ali občutek ogroženosti, se kaznuje z globo 120 eurov. Pokanje z naštetimi sredstvi se izjemoma dovoljuje v času velikonočnih praznikov, praznika dela in praznovanj, ki jih lokalna skupnost določi s svojimi predpisi, ob sočasnem upoštevanju splošnih varnostnih navodil, določenih za acetylen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje.«.

V drugem odstavku se znesek »50.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »250 eurov«.

Za petim odstavkom se doda novi šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Kdor strelja izven strelišča, razen če to ni dovoljeno z drugimi predpisi, se kaznuje z globo od 750 do 1.200 eurov.«.

9. člen

V 12. členu se:

- v prvem odstavku besedilo »od 25.000 tolarjev do 50.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 120 do 250 eurov«;
- v drugem odstavku besedilo »od 100.000 tolarjev do 600.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 500 do 3.000 eurov«;
- v tretjem odstavku besedilo »od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«.

10. člen

V 13. členu se znesek »50.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »250 eurov«.

11. člen

V 14. členu se:

- v prvem odstavku znesek »10.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »50 eurov«;
- v drugem odstavku znesek »100.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »500 eurov«;
- v tretjem odstavku znesek »30.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »150 eurov«.

12. člen

V 15. členu se znesek »50.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »250 eurov«.

13. člen

V 16. členu se besedilo »od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«.

14. člen

V 17. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kdor zbira prostovoljne prispevke v nasprotju s prvim ali šestim odstavkom 5. člena tega zakona, se kaznuje z globo od 120 do 250 eurov.«.

V drugem odstavku se besedilo »od 100.000 tolarjev do 200.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 500 do 1.000 eurov«.

V tretjem odstavku se besedilo »od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«.

15. člen

V 18. členu se v prvem odstavku znesek »20.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »100 eurov«.

16. člen

V 19. členu se besedilo »od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«.

17. člen

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»20. člen
(spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti)

Če so dejanja iz 6., 7., 12., 13. in 15. člena tega zakona storjena z namenom spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, ki temelji na narodnostni, rasni, verski ali etnični pripadnosti, spolu, barvi kože, poreklu, premoženjskem stanju, izobrazbi, družbenem položaju, političnem ali drugem prepričanju, invalidnosti, spolni usmerjenosti ali kateri koli drugi osebni okoliščini, se posameznik kaznuje z globo najmanj 1.000 eurov.«.

18. člen

V 21. členu se:

- v prvem odstavku besedilo »od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«;
- v petem odstavku besedilo »od 200.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 1.000 do 5.000 eurov«;
- v šestem odstavku besedilo »od 150.000 tolarjev do 300.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 750 do 1.500 eurov« ;
- v sedmem odstavku besedilo »od 500.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 2.500 do 5.000 eurov«.

19. člen

V 22. členu se:

- v prvem odstavku besedilo »od 80.000 tolarjev do 150.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 400 do 750 eurov«;
- v drugem odstavku besedilo »od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«;
- v tretjem odstavku znesek »10.000 tolarjev« nadomesti z zneskom »50 eurov«.

20. člen

V 23. členu se besedilo »od 20.000 tolarjev do 50.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 100 do 250 eurov«.

21. člen

V 24. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Policist, vojaški policist ali vojaška policistka (v nadaljnjem besedilu: vojaški policist) brez predhodne odločbe pristojnega organa zaseže predmete, povezane s prekrški 6., 8., 9., 11. in 17. člena tega zakona.«.

Na koncu drugega odstavka se doda besedilo, ki se glasi: »Stranska sankcija se lahko izreče tudi, če predmeti niso storilčeva last.«.

22. člen

V 25. členu se v prvem odstavku besedna zveza »11. člena« nadomesti z besedilom »11. in 17. člena«.

Na koncu drugega odstavka se doda besedilo, ki se glasi: »Stranska sankcija se lahko izreče tudi, če predmeti niso storilčeva last.«.

23. člen

V 26. členu se:

- v četrtem odstavku beseda »drugega« nadomesti z besedo »tretjega«, besedilo »od 100.000 tolarjev do 300.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 500 do 1.500 eurov«;
- v petem odstavku besedilo »od 100.000 tolarjev do 200.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »od 250 do 500 eurov«.

24. člen

27. člen se spremeni tako, da se glasi:

»27. člen
(pristojnost)

(1) Za nadzor nad izvajanjem tega zakona je pristojna policija.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je za nadzor nad izvajanjem tega zakona pristojna vojaška policija v skladu z zakonom, ki ureja obrambo, če prekršek stori vojaška oseba med dejanskim opravljanjem vojaške službe ali če je prekršek storjen v objektih in okoliših, ki so posebnega pomena za obrambo ali na območju vojaškega tabora.

(3) Za nadzor nad izvajanjem določb 7., 9. in 10. člena, prvega odstavka 11. člena, iz 12., 13., 16., 17., 18. in 19. člena tega zakona ter prvega in tretjega odstavka 22. in iz 23. člena tega zakona je pristojno tudi občinsko redarstvo.«.

25. člen

V 27.a členu se črta besedilo »11. in 11.a člena«.

KONČNA DOLOČBA

26. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

V drugem odstavku se eksplicitno poudarja dodatni namen zakona, tj. preprečevanje opravljanja nalog samooklicanim organizacijam s tendenco izvajanja zakonskih nalog državnih organov (npr. policije) oziroma organov samoupravnih lokalnih skupnosti ali nosilcev javnih pooblastil (npr. občinskih redarjev). Slednje daje ustrezno zakonsko podlago za že umeščeno zakonsko določbo glede preprečevanja izvajanja nalog, ki so v izvorni pristojnosti zakonsko določenih organov ali organizacij iz 11. in 11.a člena obstoječega zakona.

K 2. členu:

S predlagano dopolnitvijo drugega odstavka se za fizične osebe širi nabor upravičenih razlogov za zbiranje prostovoljnih prispevkov, in sicer se kot upravičeni razlog za izdajo dovoljenja za zbiranje prostovoljnih prispevkov šteje tudi bolezen ali telesna poškodba, če je bolezen ali poškodba takšne narave, da prizadetemu povzroča bistven izpad dohodka za preživljanje in bi takšna pomoč lahko pripomogla k izboljšanju njegovega življenja v času okrevanja.

Bistven izpad dohodka za preživljanje se lahko dokazuje s predložitvijo dokumentacije o prihodkih, potrdilom Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, centra za socialno delo ali s katerim drugim dokazilom. Prav tako se določa, kaj pomeni opredelitev za humanitarne namene in kaj splošno koristen namen. Opredelitvi »v humanitarne namene« in »splošno koristen namen« sta presplošni, zaradi česar prihaja pri delu upravnih enot do težav ob presojanju upravičenosti do zbiranja prostovoljnih prispevkov. Z novim šestim odstavkom se prepoveduje zbiranje prostovoljnih prispevkov kljub izdanemu dovoljenju, če se zbirajo na način, ki predstavlja motenje miru, povzročanje vznemirjenosti ali nadlegovanja ljudi na javnih krajih ali zasebnih prostorih. Sankcija je določena v 17. členu zakona.

K 3. členu:

S spremembami prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure. Ker se v praksi pojavlja tudi oblika fizičnega obračunavanja, ki je zakonodajalec v veljavni ureditvi ni predvidel, in sicer v primeru, ko storilec koga (drugega) večkrat, in ne le enkrat, udari, se s predlagano spremembo četrtega odstavka dodatno inkriminira tudi takšen prekršek. Žrtev v tem primeru – zaradi telesne šibkosti, podrejenega položaja, neznanja borilnih veščin ali kakšne druge osebne okolščine – udarcev ne vrača, prav tako se intenzivno ne brani, obramba, ki jo ima proti napadalcu, je posledično le zakrivanje posameznega napadenega dela telesa. Zato je določba drugega odstavka o enem udarcu, in ne o več udarcih, podnormirana, prav tako ne gre za pretep, saj je aktivna samo ena oseba, ki drugo pretepa. Posledice, ki jih žrtev v tem primeru utрпи zaradi več udarcev, so običajno hujše kot posledice le enega udarca. Tudi poseg v osebne pravice posameznika, ki nemočno prejme več udarcev, je zagotovo hujši od le enega udarca, poveča pa se tudi možnost nastanka telesnih poškodb. Prav tako se natančneje določajo sorodstvena oziroma druga razmerja med kršiteljem in oškodovancem, saj naštevanje razmerij v obstoječem zakonu ni vključevalo vseh možnih oblik nasilja med osebami v bližnjem razmerju. Dopolnjeni izrazi so usklajeni z izrazi iz Zakona o partnerski zvezi (Uradni list RS, št. 33/16) in 2. člena Pravilnika o prepovedi približevanja določeni osebi, kraju ali območju (Uradni list RS, št. 49/14), saj je mogoče izreči ukrep prepovedi približevanja iz 60. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije tudi v primeru storitve prekrška iz četrtega odstavka te zakonske določbe. Ker je Zakon o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16) ukini vodenje evidence gospodinjestev, zato tudi ne določa več pojma »skupno gospodinjestvo«, zaradi česar je posledično uporabljena besedna zveza »ali s katero živita na istem naslovu«. Beseda »kršitelj« je zamenjana z besedo posameznik, ker je skladno z določbo prve alineje 48. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US, v nadaljnjem besedilu: ZP-1) pojem kršitelj splošni izraz za tistega, zoper katerega je začel postopek o prekršku pred prekrškovnim organom. Posledično je kršitelj lahko le posameznik, zoper katerega je že začel

postopek o prekršku pred prekrškovnim organom, in ne posameznik, za katerega zakon predpisuje sankcijo globe za določeni prekršek.

K 4. členu:

V spremenjenem prvem, drugem in tretjem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure. V novem četrtem odstavku je posebej inkriminirano neposredno javno razkazovanje spolnih organov, in sicer na krajih, kjer je večja frekvenca ljudi, kot so strnjena naselja, površine ob prometnih povezavah (cestah, železniških progah, letališčih, pristaniščih) in v turističnih krajih. Pri tem je pomembno, da je prekršek storjen na neposreden oziroma direkten na način in ne v obliki slike, kipa, filmskega ali slikovnega posnetka. Zakonski znaki prekrška so izpolnjeni že, če posameznik razkazuje spolne organe, ne da bi to početje koga posebej motilo, ga vznemirilo ali povzročilo zgražanje. Gre za varovanje javne morale, saj z vidika javnega reda in miru ni sprejemljivo, da bi se posamezniki na javnih krajih, kjer se pričakuje večja koncentracija ljudi, gibali ali zadrževali brez oblačil, in to na način, da bi okolica lahko videla njihove spolne organe. Pri tem se pred takšnim družbenomoralno nesprejemljivim ravnanjem izostreno varujejo tudi otroci in mladoletniki – zlasti v bližini vrtcev, šol, dijaških domov ipd.

V novem petem odstavku se določajo izjeme glede prepovedi iz četrtega odstavka, in sicer na gledaliških predstavah in kulturnih prireditvah ali dogodkih, na katerih je prikazovanje spolnega organa del predstave, prireditve ali dogodka, in na krajih ali v objektih, ki so posebej namenjeni vstopu, zadrževanju ali nastanitvi ljudi brez oblačil, kot so nudistični kampi, plaže ali terase, savne ipd.

Pojem spolni organ zajema zunaj vidni del moškega ali ženskega spolovila, in sicer spolni ud ter modo moškega spolovila in zunanje spolovilo ženske.

V primerih namernega razkazovanja spolnih organov (ekshibicionizem) osebi, mlajši od 15 let, so izpolnjeni znaki kaznivega dejanja po četrtem odstavku 173. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20 in 91/20).

K 5. členu:

V spremenjenem prvem, drugem, tretjem in četrtem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure.

Z dopolnjenim drugim odstavkom se dodatno določa prekršek tudi v primeru, če posameznik na kakršen koli način povzroča hrup, ki ga na njegovo intenzivnost, frekventnost in trajanje ni mogoče pričakovati tako, da kot doslej s povzročanjem hrupa, ki ni posledica dovoljene dejavnosti, moti mir in počitek ljudi tudi v dnevnem času. S tem se inkriminira povzročanje hrupa v določenem bivalnem okolju ali življenjskem okolju, ko se z neobičajnim načinom povzročanja hrupa in ne le z glasbilo ali napravami, ki proizvajajo zvok, varujeta mir in počitek ljudi. Gre za primere, ko posamezniki med na primer sproščanjem jeze ali nagajanjem sosedom razbijajo po stanovanjski opremi in s tem motijo mir ali počitek ljudi v večstanovanjskem bloku.

Z novim petim odstavkom pa se na novo ureja inkriminacija prekrška hrupa v primeru, če policija prejme anonimno prijavo kršitve, policisti pa ob intervenciji na kraju samem tudi sami zaznajo hrup. Ohranja se tudi nomotehnično pravilo, da se v besedilu členov smiselno uporabita ženski in moški spol v tistih prvih členih oziroma poglavjih predloga zakona, ki določajo temeljne subjekte predloga zakona, in sicer z navedbo, da se v nadaljnjem besedilu uporabi naslavljanje v moškem spolu, kar je skladno z določbo petega odstavka 115. člena Poslovnika državnega zbora.

K 6. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure. Pri izvajanju in analiziranju te določbe je bilo ugotovljeno, da je globa prenizka, saj sodišča zaradi tako nizke globe na primer ne izrekajo stranske sankcije »izgona tujca iz države« za tuje državljane. Predpisana globa v znesku 10.000 tolarjev, kar je s pretvorbo v eure pomenilo 41,73 eura, je očitno

prenizka. Konkretno je višje sodišče v Mariboru v sodbi opr. št. PRp 69/2017 zavzelo stališče, da narava prekrška, ki ga zakonodajalec ne šteje za težji prekršek, ne more predstavljati grožnje za temeljne interese družbe. Prav tako pri tako nizki sankciji ni podana sorazmernost med prekrškom in sankcijo v veljavni ureditvi, in sicer glede na nesprejemljivosti prepovedanega dejanja, saj gre za vsiljiv ali žaljiv način beračenja na javnem kraju. Zato se predlaga globa v razponu. S tem bodo v postopku o prekršku lahko upošteevane vse olajševalne in oteževalne okoliščine.

K 7. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure. Pooblastilo za ukrepanje je z drugim odstavkom 24. člena tega zakona dano tudi občinskim redarjem.

K 8. členu:

V spremenjenem prvem in drugem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure. Prav tako se v prvem odstavku dovoli pokanje z acetilenom (karbidom) ali drugimi plinskimi zmesmi za pokanje samo v času velikonočnih praznikov in praznika dela, saj gre za tradicionalno pokanje, pri čemer se za časovni okvir praznika upošteva predpis, ki določa praznike in dela proste dni v Republiki Slovenije, ter praznikov, ki jih določi lokalna skupnost s svojimi predpisi.

V predlaganem novem šestem odstavku se posebej prepoveduje tudi ogrožajoče streljanje, ki ni zajeto v predpisu, ki ureja orožje, s katerim koli orožjem, ki je kot tako opredeljeno v zakonu, ki ureja razvrstitev in kategorizacijo orožja, to je 3. členu Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09), in tudi streljanje z orožjem, ki je namenjeno za alarm, signaliziranje, reševanje življenj, omamljanje in klanje živali, lov s harpuno, v industrijske ali tehnične namene, kratkocevno orožje kalibra 6 mm za izstreljevanje pirotehničnih izdelkov. Tako je prepovedana na primer uporaba orožja na javnem kraju ali v strnjenem naselju, kjer lahko zaradi uporabe orožja pride do ogrožanja ljudi ali premoženja (streljanje v zrak za novo leto ali ob drugih praznovanjih). Še vedno je dovoljeno varno in strokovno streljanje na primer v lovišču in na streliščih, to je civilnih streliščih, streliščih/zemljiščih, ki jih uporabljajo strelske in lovske organizacije, ali streliščih/zemljiščih, ki jih uporabljajo posamezniki, kot to na primer določajo predpisi s področja lovstva in predpisi, ki urejajo področje orožja. Globa v razponu, predpisana za ta prekršek, je sorazmerna nevarnosti oziroma posledicam, ki lahko nastanejo zaradi takšnega streljanja. Prekrškovni organ bo lahko posledično v primeru ugotovljenih obteževalnih okoliščin prekrška izrekel višjo globo. Če pa nastane kot posledica takšnega streljanja konkretna nevarnost za življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti, so podani zakonski znaki kaznivega dejanja povzročitev splošne nevarnosti po 314. členu KZ-1.

K 9. členu:

V spremenjenem prvem, drugem in tretjem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure.

K 10. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure.

K 11. členu:

V spremenjenem prvem, drugem in tretjem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure.

K 12. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure.

K 13. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure.

K 14. členu:

V spremenjenem prvem, drugem in tretjem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure. Prav tako se v prvem odstavku kot prekršek določa zbiranje prostovoljnih prispevkov, če

se le-ti zbirajo na način, ki predstavlja motenje miru, povzročanje vznemirjenosti ali nadlegovanje ljudi. Prekršek iz tega člena je na primer storjen z motenjem miru, če si posameznik na vsiljiv način in kljub odporu osebe prizadeva dobiti prostovoljni prispevek. Za motenje miru ali nadlegovanje ne gre, če oseba stoji na mestu in zbira prostovoljne prispevke, temveč mora biti storilec prekrška aktiven (osebi kakor koli preprečuje ali omejuje gibanje, hodi za osebo, jo prime za roko, obleko itd.). Prav tako ne gre za motenje miru oziroma vsiljiv način, če se prostovoljni prispevki zbirajo z uporabo naprav za ojačitev zvoka (npr. zvočnika pri stojnici) ali drugih avdio-/videonaprav. Posledično je sankcija globe za takšen prekršek določena tudi za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in odgovorno osebo pravne osebe ali podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Pooblastilo za ukrepanje je z drugim odstavkom 24. člena tega zakona dano tudi občinskim redarjem.

K 15. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure.

K 16. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure.

K 17. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure.

Omenjena zakonska norma inkriminira oziroma predpisuje kvalificirane oblike prekrškov iz 6. (nasilno in drzno vedenje), 7. (nedostojno vedenje), 12. (poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe), 13. (pisanje po objektih) in 15. člena (uničevanje državnih simbolov), kadar so storjeni z namenom spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, ki temelji na narodnosti, rasni, verski ali etnični pripadnosti, spolu, barvi kože, poreklu, premoženjskem stanju, izobrazbi, družbenem položaju, političnem ali drugem prepričanju, invalidnosti, spolni usmerjenosti ali kateri koli drugi osebni okoliščini. Določba je namenjena preprečevanju diskriminacijskega ravnanja, saj določa strožje kazni, če so bili taksativno naštetih prekrški (nasilno in drzno vedenje, nespodobno vedenje, neprimerno pisanje po objektih, zažig zastave), storjeni z namenom diskriminacije.

Ustavno sodišče Republike Slovenije je pojasnilo, da ima človekovo dostojanstvo kot temeljna vrednota normativni izraz v številnih določbah ustave. Kot takšno je mogoče izpostaviti tudi prepoved diskriminacije iz prvega odstavka 14. člena ustave, ki je še posebej poudarjeno povezana s človekom kot osebo, ki ima svojo lastno absolutno notranjo vrednost.¹¹ Zato se omenjeni člen Zakona o varstvu javnega reda in miru neposredno navezuje na določbo prvega odstavka 14. člena Ustave Republike Slovenije, ki vsem zagotavlja enake človekove pravice in temeljne svoboščine. Spodbujanje k narodni, rasni, verski ali drugi enakopravnosti ter razpihovanje narodnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti pa prepoveduje prvi odstavek 63. člena ustave. Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin v 14. členu določa: »Uživanje pravic in svoboščin, določenih s to Konvencijo je zagotovljeno vsem ljudem brez razlikovanja glede na spol, raso, barvo kože, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodnost ali socialni izvor, pripadnost narodni manjšini, lastnino, rojstvo ali kakšne druge okoliščine.« Splošna deklaracija o človekovih pravicah OZN z dne 10. decembra 1984 prav tako postavlja splošna načela prepovedi diskriminacije in zagotavlja enakost vseh ljudi. Ker prejšnji zapis tega člena ni vseboval vseh osebnih okoliščin, zaradi katerih je mogoče izvajati diskriminacijo med ljudmi, in ker ni vseboval t. i. odprte definicije osebnih okoliščin, s katero je mogoče zapolniti morebitno manjkajočo osebno okoliščino, ki je lahko povod za spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, je bilo treba omenjeno zakonsko normo ustrezno dopolniti.

¹¹ Prim. 9. točka obrazložitve Odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, št. U-I-109/10-11, z dne 26. septembra 2011, ECLI:SI:USRS:2011:U.I.109.10.

Beseda »storilec« je zamenjana z besedo »posameznik«, ker je skladno z določbo tretje alineje 48. člena ZP-1 pojem storilec splošni izraz za kršitelja, obdolženca in osebo, ki ji je bila izrečena sankcija za prekršek. Posledično je storilec lahko le posameznik, ki mu je že izrečena sankcija za prekršek, in ne posameznik, za katerega zakon predpisuje sankcijo globe za določeni prekršek.

K 18. členu:

V spremenjenem prvem, petem, šestem in sedmem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure.

K 19. členu:

V spremenjenem prvem, drugem in tretjem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure.

K 20. členu:

V spremenjenem členu se znesek globe iz tolarjev spreminja v eure. Pooblastilo za ukrepanje je z drugim odstavkom 24. člena tega zakona dano tudi občinskim redarjem.

K 21. členu:

V skladu s petim odstavkom 115. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17 in 46/20) se zaradi dopolnitve obstoječega 8. člena, ki že smiselno uporablja ženski in moški spol subjekta predloga zakona, črta ponavljanje smiselne uporabe ženskega in moškega spola subjekta zakona (glej spremembo 5. člena in komentar k temu členu). Nadalje se v tem členu z dodanim besedilom določa pooblastilo za zaseg predmetov tudi vojaškim policistom v primerih, če prekršek stori vojaška oseba med dejanskim opravljanjem vojaške službe ali če je prekršek storjen v objektih in okoliših, ki so posebnega pomena za obrambo, ali na območju vojaškega tabora, in sicer skladno z drugim odstavkom 27. člena tega zakona. Če gre za prekršek s področja obrambnih dolžnosti, potem izrek stranske sankcije odvzema predmetov s strani prekrškovnega organa ni dovoljen, saj v tem primeru hitri postopek ni dovoljen.¹² V praksi se je pokazala problematična tudi določba, ki policiji ne dopušča zasega akustičnega aparata v primerih prekrškov po 8. členu ZJRM-1, ki so storjeni na javnem kraju, zaradi česar se predlaga razširitev pooblastila za zaseg predmetov (poleg preostalih členov) tudi na 8. člen ZJRM-1. Na trgu je v ponudbi več vrst naprav, ki ne potrebujejo električnega napajanja, kar pomeni, da uporaba pooblastila izključitve energijskih virov v tovrstnih primerih ne pride v obzir. Zato je javni red in mir mogoče učinkovito vzpostaviti le z zasegom akustičnih naprav. V drugem odstavku se dodaja drugi stavek, da se lahko stranska sankcija odvzema predmetov izreče tudi, če predmeti niso storilčeva last, kar je skladno z drugim odstavkom 25. člena ZP-1, ki določa, da se predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek ali pa so nastali s prekrškom, smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. Kljub temu pa še vedno obstaja možnost fakultativnega odvzema predmetov v rednem postopku o prekršku.

K 22. členu:

S predlagano spremembo se določa pooblastilo za zaseg predmetov iz 17. člena (zbiranje prostovoljnih prispevkov) tudi občinskim redarjem. Omenjeno dodatno pooblastilo se uvaja skladno s predlagano spremembo dodanim pooblastilom za nadzor občinskemu redarstvu (glej 25. člen predloga zakona in komentar k temu členu).

V drugem odstavku se dodaja drugi stavek, da se lahko stranska sankcija odvzema predmetov izreče tudi, če predmeti niso storilčeva last, kar je skladno z drugim odstavkom 25. člena ZP-1, ki določa, da se predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek ali pa so nastali s prekrškom, smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, če to terjajo splošna varnost, varovanje

¹² Glej četrto alinejo drugega odstavka 52. člena ZP-1.

življenja in zdravja ljudi, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. Kljub temu pa še vedno obstaja možnost fakultativnega odvzema predmetov v rednem postopku o prekršku.

K 23. členu:

V spremenjenem četrtem in petem odstavku se zneski glob iz tolarjev spreminjajo v eure. V četrtem odstavku se odpravlja napačno sklicevanje na drugi odstavek (pravilen je sklic na tretji odstavek tega člena).

K 24. členu:

Zaradi bolj jasnega zapisa določbe o pristojnosti posameznih prekrškovnih organov se člen prenovi v celoti. S predlagano spremembo se v drugem odstavku opredeljuje natančen sklic na zakon, ki ureja obrambo. V tretjem odstavku pa se vključujejo dodatne pristojnosti občinskim redarjem za nadzor nad storjenimi prekrški iz 10. (prenočevanje na javnem kraju), 17. (prostovoljni prispevki) in 23. člena (lažna naznanitev prekrška) tega zakona. S tem se zagotavlja večja učinkovitost nadzora nad omenjenimi prekrški, nad katerimi bo nadzor, poleg policije, izvajalo tudi občinsko redarstvo.

K 25. členu:

V tretjem odstavku 52. člena ZP-1 določeno, da se v hitrem postopku (o prekršku) storilcu izreče globa v znesku, v katerem je predpisana, če je predpisana v razponu, pa se izreče najnižja predpisana mera globe, če z zakonom ni določeno drugače. Zato se s predlagano spremembo daje prekrškovnim organom pooblastilo za izrekanje globe, ki je višja od najnižje predpisane, če je ta določena v razponu. Posledično se omogoča strožje sankcioniranje storilcev prekrškov, če ga storijo v okoliščinah, ki ga delajo težjega.

K 26. členu:

Za uveljavitev zakona je predlagan splošni 15-dnevni *vacatio legis*.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (namen zakona)

(1) Ta zakon ureja varstvo javnega reda in miru ter določa ravnanja, ki pomenijo kršitev javnega reda in miru na javnem kraju ali v zasebnem prostoru ter sankcije za taka ravnanja.

(2) Namen tega zakona je uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika ali posameznice (v nadaljnjem besedilu: posameznik), ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil.

5. člen (zbiranje prostovoljnih prispevkov)

(1) Prostovoljne prispevke lahko zbirajo nepridobitne pravne in fizične osebe, ki imajo dovoljenje upravne enote, na območju katere imajo sedež ali stalno prebivališče.

(2) Dovoljenje se izda v primerih, ko prosilec izkaže upravičen razlog. Kot upravičen razlog se šteje elementarna ali druga nesreča, v kateri je prosilec utrpel veliko premoženjsko škodo. Nepridobitni pravni osebi se dovoljenje izda tudi, če izkaže, da bo zbrane prispevke uporabila za humanitarne ali splošno koristen namen, ki ga lahko uresniči v okviru zakonitega opravljanja registrirane ali v temeljnem oziroma drugem aktu določene dejavnosti.

(3) Dovoljenje ni potrebno, če se prostovoljni prispevki zbirajo v prostorih verskih skupnosti za verske namene ali če kakšen drug predpis določa drugačne pogoje za zbiranje prispevkov.

(4) Upravna enota v dovoljenju določi način zbiranja prostovoljnih prispevkov in rok veljavnosti dovoljenja. Rok veljavnosti dovoljenja se določi glede na namen in način zbiranja prispevkov.

(5) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na zbiranje prostovoljnih prispevkov, se ne uporabljajo za zbiranje prispevkov, ki so urejeni z drugimi predpisi.

6. člen (nasilno in drzno vedenje)

(1) Kdor izziva ali koga spodbuja k pretepu ali se vede na drzen, nasilen, nesramen, žaljiv ali podoben način ali koga zasleduje in s takšnim vedenjem pri njem povzroči občutek ponižanosti, ogroženosti, prizadetosti ali strahu, se kaznuje z globo od 60.000 do 120.000 tolarjev.

(2) Kdor koga udari, se kaznuje z globo od 80.000 tolarjev do 150.000 tolarjev.

(3) Kdor se pretepa, se kaznuje z globo od 100.000 tolarjev do 300.000 tolarjev.

(4) Če so prekrški iz prejšnjih odstavkov storjeni proti zakoncu ali zunajzakonskem partnerju ali partnerju v registrirani istospolni skupnosti, bivšemu zakoncu ali zunajzakonskem partnerju ali partnerju v registrirani istospolni skupnosti, krvnemu sorodniku v ravni vrsti, posvojitelju ali posvojencu, rejniku ali rejencu, skrbniku ali varovancu te osebe ali proti osebi, ki živi s storilcem v skupnem gospodinjstvu, se kršitelj kaznuje z globo od 150.000 tolarjev do 300.000 tolarjev.

7. člen (nedostojno vedenje)

(1) Kdor se na javnem kraju prepira, vpije ali se nedostojno vede na način, opisan v 5. točki 2. člena tega zakona, se kaznuje z globo od 25.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

(2) Kdor se prepira, vpije ali se nedostojno vede do uradne osebe pri uradnem poslovanju, se kaznuje z globo od 100.000 tolarjev do 200.000 tolarjev.

(3) Kdor na javnem kraju spolno občuje, razkazuje spolne organe ali na vsiljiv način ponuja spolne usluge in s tem koga moti, povzroči vznemirjenje ali zgražanje ljudi, se kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

8. člen (povzročanje hrupa)

(1) Kdor na nedovoljen način med 22.00 in 6.00 uro moti mir ali počitek ljudi s hrupom in ne gre za nujne interventne-vzdrževalne posege, se kaznuje z globo od 20.000 tolarjev do 50.000 tolarjev.

(2) Kdor z uporabo televizijskega ali radijskega sprejemnika, drugega akustičnega aparata ali akustične naprave ali glasbila moti mir ali počitek ljudi in to ni posledica dovoljene dejavnosti, se kaznuje z globo 25.000 tolarjev.

(3) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali samostojna podjetnica posameznica (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik) ali posameznik ali posameznica, ki samostojno opravlja dejavnost (v nadaljnjem besedilu: posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost), ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 100.000 tolarjev do 600.000 tolarjev.

(4) Odgovorna oseba pravne osebe ali podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki zaposluje druge osebe, se za prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

9. člen (beračenje na javnem kraju)

Kdor na vsiljiv ali žaljiv način koga nadleguje z beračenjem za denar ali druge materialne dobrine, se kaznuje z globo 10.000 tolarjev.

10. člen (prenočevanje na javnem kraju)

Kdor prenočuje ali spi na javnih krajih ali drugih dostopnih prostorih, ki za to niso namenjeni, in s takšnim ravnanjem koga vznemirja, se kaznuje z globo 20.000 tolarjev.

11. člen (uporaba nevarnih predmetov)

(1) Kdor uporablja acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, in s tem povzroči vznemirjenje ali občutek ogroženosti, se kaznuje z globo 25.000 tolarjev. Pokanje z naštetimi sredstvi se izjemoma dovoljuje v času določenih praznikov, vendar se morajo upoštevati varnostna navodila, ki jih predvideva zakon o eksplozivih.

(2) Kdor na javnem kraju nosi, razkazuje ali uporablja dekorativno orožje, imitacije orožja, orožje, ki je namenjeno za alarm, signaliziranje ali druge predmete, ki so po videzu podobni orožju, pa se v skladu z zakonom, ki ureja razvrstitev in kategorizacijo orožja ne štejejo za

orožje, in s tem povzroči vznemirjenje ali občutek ogroženosti, se kaznuje z globo 50.000 tolarjev.

(3) Kdor nosi, razkazuje ali uporablja predmete iz prejšnjega odstavka na način, ki vzbuja videz, da izvaja naloge uradnih ali vojaških oseb, se kaznuje z globo od 500 do 1.000 eurov.

(4) Če je prekršek iz prejšnjega odstavka storjen v skupini najmanj dveh oseb, se posameznik kaznuje z globo od 1.000 do 2.000 eurov.

(5) Ne glede na drugi, tretji in četrti odstavek tega člena se lahko predmeti iz drugega odstavka tega člena nosijo, razkazujejo ali uporabljajo kot rekvizit za film, televizijo, gledališke predstave, druge javne nastope, humanitarne, kulturno zgodovinske, reklamne in druge komercialne namene, v skladu s predpisi, ki urejajo področje uporabe uniforme, položajnih oznak in simbolov uradnih organov ali vojaških oseb, ali nastopajočih na prireditvah, katerih del programa je nošenje, razkazovanje ali uporaba predmetov iz drugega odstavka tega člena in so organizirane v skladu z zakonom, ki ureja javna zbiranja.

12. člen

(poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe)

(1) Kdor namerno poškoduje napis ali oznako državnega organa, organa samoupravne lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil ali kdor namerno raztrga, zamaže ali na drug način poškoduje ali odstrani uradno objavljeno odločbo (odločbe, sklepi) teh organov v času, ko takšna odločba učinkuje, se kaznuje z globo od 25.000 tolarjev do 50.000 tolarjev.

(2) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z globo od 100.000 tolarjev do 600.000 tolarjev.

(3) Odgovorna oseba pravne osebe ali podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost se za prekršek iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

13. člen

(pisanje po objektih)

Kdor piše ali riše po zidovih, ograjah ali drugih javno dostopnih krajih, razen na krajih, kjer je to dovoljeno, se kaznuje z globo 50.000 tolarjev.

14. člen

(izobešanje tuje zastave)

(1) Kdor izobesi tujo zastavo v nasprotju s 4. členom tega zakona ali izobesi tujo zastavo, ki je poškodovana ali drugače neprimerna, se kaznuje z globo 10.000 tolarjev.

(2) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z globo 100.000 tolarjev.

(3) Odgovorna oseba pravne osebe ali podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z globo 30.000 tolarjev.

15. člen

(uničevanje državnih simbolov)

Kdor na javnem kraju namenoma zažge ali kako drugače poškoduje ali uniči zastavo ali grb Republike Slovenije, zastavo Evropske unije ali zastavo druge države, se kaznuje z globo 50.000 tolarjev.

16. člen (vandalizem)

Kdor namenoma poškoduje, prevrne, odstrani ali kako drugače v nasprotju z namenom uporabe ravna s spominskimi obeležji in z objekti javne infrastrukture, kot so: komunalna infrastruktura, javna razsvetljava, cestnoprometni znaki, priprave in naprave na rekreativnih površinah, igrala na otroških površinah in podobne javne naprave, se kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

17. člen (prostovoljni prispevki)

(1) Kdor zbira prostovoljne prispevke v nasprotju s prvim odstavkom 5. člena tega zakona, se kaznuje z globo od 25.000 tolarjev do 50.000 tolarjev.

(2) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z globo od 100.000 tolarjev do 200.000 tolarjev.

(3) Odgovorna oseba pravne osebe ali podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

18. člen (kampiranje)

(1) Kdor kampira na javnem kraju, ki za to ni določen, ali na zasebnem prostoru brez soglasja lastnika ali posestnika, se kaznuje z globo 20.000 tolarjev.

(2) Samoupravne lokalne skupnosti lahko s svojimi predpisi določijo pogoje, območja in red kampiranja na svojem območju.

19. člen (uporaba živali)

Kdor pri posamezniku s ščuvanjem ali razkazovanjem živali namenoma povzroči občutek strahu ali ogroženosti, se kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

20. člen (vzbujanje nestrpnosti)

Če so dejanja iz 6., 7., 12., 13. in 15. člena tega zakona storjena z namenom vzbujanja narodnostne, rasne, spolne, etnične, verske, politične nestrpnosti ali nestrpnosti glede spolne usmerjenosti, se storilec kaznuje z globo najmanj 200.000 tolarjev.

21. člen (javni red in mir v gostinskih obratih in na pireditvah in varstvo mladoletnikov)

(1) Odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, v gostinskem obratu, ki takoj, ko je to mogoče, policiji ne naznani kršitve javnega reda in miru za prekrške iz drugega ali tretjega odstavka 6. člena tega zakona, se kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

(2) Osebam, mlajšim od 16 let, je med 24.00 in 5.00 uro zjutraj prepovedan vstop in zadrževanje brez spremstva staršev, rejnikov ali skrbnikov v gostinskih obratih in na prireditvah, kjer se toči alkoholne pijače.

(3) Omejitev iz prejšnjega odstavka ne velja za gostinske obrate in prireditve, kjer se toči izključno brezalkoholne pijače.

(4) Odgovorna oseba v gostinskem obratu ali na prireditvi sme od vsake osebe, za katero domneva, da ne izpolnjuje pogojev za vstop v gostinski obrat ali na prireditvi, zahtevati, da izkaže svojo starost z javno listino, na podlagi katere se ugotavlja identiteta.

(5) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki osebam, mlajšim od 16 let, med 24.00 in 5.00 uro zjutraj omogoči vstop ali zadrževanje brez spremstva staršev, rejnikov ali skrbnikov v gostinskih obratih in na prireditvah, kjer se točijo alkoholne pijače, se kaznuje z globo od 200.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev.

(6) Odgovorna oseba pravne osebe ali podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki zaposluje druge osebe, se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje z globo od 150.000 tolarjev do 300.000 tolarjev.

(7) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ponovno stori prekršek iz petega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 500.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev.

22. člen

(neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb)

(1) Kdor ne upošteva na kraju samem odrejenega zakonitega ukrepa ali odredbe uradne osebe, se kaznuje z globo od 80.000 tolarjev do 150.000 tolarjev.

(2) Kdor krši odredbo ali odločbo pristojnega državnega organa, s katero je prepovedan dostop, zadrževanje, snemanje ali fotografiranje na določenem kraju, se kaznuje z globo od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev.

(3) Kdor se brez razlogov ali po njihovem preteku zadržuje v prostorih državnega organa, prostorih samoupravne lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil in jih na opozorilo pristojnih oseb ne zapusti, se kaznuje z globo 10.000 tolarjev ter se ga iz zgoraj omenjenih prostorov odstrani.

23. člen

(lažna naznanitev prekrška)

Kdor z obvestilom o kršitvi javnega reda po tem zakonu povzroči interveniranje policije, občinskih redarjev, reševalcev ali gasilcev, čeprav ve, da take kršitve ni bilo, se kaznuje z globo od 20.000 tolarjev do 50.000 tolarjev.

24. člen

(policijski zaseg predmetov)

(1) Policist ali policistka (v nadaljnjem besedilu: policist) brez predhodne odločbe pristojnega organa zaseže predmete, povezane s prekrški iz 6., 9., 11. in 17. člena tega zakona.

(2) Za prekrške iz prejšnjega odstavka se lahko izreče stranska sankcija odvzem predmetov.

25. člen (pooblastilo redarju za zaseg predmetov)

(1) Občinski redar ali redarka brez predhodne odločbe pristojnega organa zaseže predmete prekrška iz prvega odstavka 11. člena tega zakona.

(2) Za prekrške iz prejšnjega odstavka se lahko izreče stranska sankcija odvzem predmetov.

26. člen (izključitev energetskih virov)

(1) Za preprečitev nadaljevanja prekrška, s katerim se moti ali vznemirja javnost, lahko policist z ustno odredbo ukaže upravljavcu začasen izklop dobave elektrike, plina ali vode pri kršitelju, če to nima hujših posledic za druge osebe in je ukrep sorazmeren glede na kršitev. Izklop lahko traja do vzpostavitve javnega reda in miru, vendar ne več kot šest ur.

(2) Kršitelj plača stroške izklopa in priklopa ter morebitno nastalo škodo.

(3) Upravljavec mora zagotoviti ponovno dobavo elektrike, plina ali vode takoj, ko od policista prejme ustno odredbo.

(4) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ne ravna v skladu z odredbo iz prvega ali drugega odstavka tega člena, se kaznuje z globo od 100.000 tolarjev do 300.000 tolarjev.

(5) Odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje z globo od 100.000 tolarjev do 200.000 tolarjev.

27. člen (pristojnost)

(1) Za nadzor nad izvajanjem tega zakona je pristojna policija.

(2) Za nadzor, zaseg predmetov in odločanje o prekrških iz tega zakona je pristojna vojaška policija v skladu z zakonom, če prekršek stori vojaška oseba med dejanskim opravljanjem vojaške službe. Vojaška policija je v skladu z zakonom pristojna tudi za nadzor, zaseg predmetov in odločanje o prekrških, če je prekršek storjen v objektih in okoliših, ki so posebnega pomena za obrambo ali na območju vojaškega tabora.

(3) Za nadzor nad izvajanjem določb o prekrških iz 7. in 9. člena, iz prvega odstavka 11. člena, iz 12., 13., 16., 18. in 19. člena tega zakona ter iz prvega in tretjega odstavka 22. člena tega zakona ter za odločanje o teh prekrških je pristojno tudi občinsko redarstvo.

27.a člen (višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz 11. in 11.a člena tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

**V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA
SKRAJŠANEM POSTOPKU**

/

VI. PRILOGE

/